

Megjelenik hetenként kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felelős szerkesztő: SZENDRŐI JÓZSEF

Szerkesztőség és kiadóhivatal Sopron, Háromhátér 3.

TELEFON 394. SZÁM.

ÚJ ÉLET

Előfizetési ár:

Egész évre . K 8.—
Fél évre. . . . „ 4.—
Negyed évre. „ 2.—

Egyes szám ára 8 fill.

Hirdetéseket a lap kiadóhivatala megegyezés szerint felvesz.

Kéziratokat nem adunk vissza

Szigligeti és a magyar színpad.

Irta: Csukovits Sándor.

Az Árpádok egykori koronázó városának, Székesfehérvárnak apostoli lelkű és hatalmas szellemű püspöke, aki mély felfogással és nemes szívvel szól hozzá társadalmunk fontos kérdéseire, nem régen ékesszólásának hatalmas erejével szállt sikra a Fehér színpad érdekében. Akik a színházat pusztán szórakoztató helynek tekintik s modern üzletnek tartják, bizonyára mosolyogtak a püspök szavain, de akik a színházat fontos társadalmi tényezőnek gondolják s a színpadot egyszerű és nemes hivatásától megfosztani nem akarják, azok tapsoltak a bátor lelkű apostol törekvéseinek.

A magyar színpadnak nem is olyan régen határozott nemzeti hivatása volt: erősítette a szívekben a hazafias érzést, terjesztette a magyar nyelvet s életője volt nem egy nemzeti eszmének. A magyar jellemnek megfelelően józan erkölcsi felfogás uralkodott a színpadon s ami erkölcstelen máz tapadt hozzá, idegen volt a magyar

lélekre nézve s eredeti drámairodalmunk fejlődésével csakhamar letisztult a színpadról.

Közismert dolog: a mai modern színpad fontos tényezője társadalmi életünknek. Sajnos azonban, hogy a művészet jellegével mulattatni és csakis mulattatni akar (általánosságban szólunk); lealacsonyult, sokszor lealjasult erkölcsi szellemével üzletszerűen számít az ember gyengéivel s az értéket képviselő keresztény erkölcsi felfogást tiporva az erkölcs-telenséggel, az izléstelenség terjesztőjévé válik. Sok tekintetben a városi közönség nevelője, de a reális élet aljas színeivel a helyes életfelfogás megromlítója. Alázattal hirdeti, hogy az ezerszemű Caesar, mint a közönséget nevezi, parancsszavának enged, pedig ezt a Caesart a maga céljainak neveli ki. S valóban szép dolog, hogy kasszadarabjaiban sokszor a közönség helyett az előadó művész pirul. S nem egyszer olvastam egy lapnak bírálatában, — nem keresztény ember írta — hogy még sem volna szabad a színpadon annyi disznóságot (bocsánat a kifejezésért) feltálatni.

Ezek a gondolatok jutnak eszembe, amidőn az „Új Élet“ olvasóinak figyelmét egy érdemes drámaírókra akarom terelni, akinek születése százéves fordulóját ez évben ünnepelte a magyar nemzet. Szigligeti Edéről szólunk, aki akkor fejtette ki gazdag drámaírói tehetségét, amikor a magyar színpad a kezdő élet nehézségeivel küzdött. Száznál több darabot írt s majdnem negyven évig uralkodott a nemzeti színpadon. A vidám bohózat-tól a lelket megrázó tragédiáig minden drámai fajban tudott jeleset alkotni. Nem egy darabjával az értékes művészi magaslatra tudott emelkedni. Műveinek kiváló jellemzője, hogy belőlük a keresztény életfelfogás józansága sugárzik felénk s hogy a legkacagtatóbb helyzetekben sem sérti izlésünket. Magyar lélekkel írt, magyar életet vitt a színpadra s a magyar közönségtől nyerte a dicsőség koszoruját.

Egyes darabjai most is élnek a színpadon; népszínművei közül a Csikós és a Czigány érzelmes világa ma is meghatja a közönséget, a Fenn az ernyő nincsen kas s a Mama című

Lourdes.

— Az „Új Élet“ eredeti tárcája.

Már 65 éve annak, hogy Lourdes az emberiség érdeklődésének központjában áll. A hívő lélek szent vággyal és jámbor kíváncsisággal tekint feléje, a hitetlen csak dűhtől tajtékzó megvetéssel vagy gúnnyal tud róla szólni. A jelen napokban Lourdes ismét magára tereli a közfigyelmet, mert kettős jubileum megülnésének színhelyévé lett. 60 éve annak, hogy az egyház hivatalosan és ünnepélyesen tantételei közé iktatta a b. Szűz szeplőtelen fogantatásáról szóló hittételt és huszonötödik jötték most össze a világ minden tájairól a népek és nemzetek képviselői, hogy nemzetközi kongresszus keretében adjanak méltó kifejezést mély hitüknek és alázatos hódolatuknak az Oltáriszentségben köztünk lakozó Istenember előtt! Aki ismeri Lourdes történetét, az belátja, hogy e kettős jubileum megülnésére megfelelőbb helyet nem lehetett volna találni.

Lourdes manapság két világfelfogás küzdelmének ütköző pontjában van. Míg egyik oldalról a hitnek impozáns megnyilatkozásait szemléljük évről-évre, melyeknek méltó koronája a mostani nemzetközi kongresszus, addig más oldalról mindgyakrabban olvashatunk híreket lourdeselleni gyűlésekről,

Lourdes ügyének megvizsgálására alakított orvosi bizottságokról stb. Lourdes manapság már az „emberi kultúra ügye lett és a tudomány kényszerítve érzi magát, hogy vele egyszerű tisztába jöjjön“.

Igaz, hogy sem „az emberi kultúra“, sem a hit nem függ Lourdestől, mégis komoly és gondolkodni szerető ember nem mehet el érzéketlenül azon nagyszerű tények mellett, melyeket Lourdes napfényre vet és csak megszegyenítő volna ránk, ha ellenségeink több érdeklődést tanusítanának irántuk, mint az egyház gyermekei. Másrészt az is bizonyos, hogy Lourdes nem lehet csak oly egyszerű és nevetséges valami, amint azt a köztudatba olyannyira szeretnék átplantálni, komoly eseményeknek kell ott történniök, ha azt látjuk, hogy ellenségeink minden erejüket és leleményes tehetségüket megfeszítik, hogy ezen tények hatásait valamilyen képpen ellensúlyozni képesek legyenek.

Már Lourdes keletkezése körül megindult a küzdelem, de az események valódisága, Bernadettenek szellemi épsége minden mesterkedés ellenére fényes igazolást nyertek. Manapság nem is ez áll a küzdelem központjában, hanem azok a föltűnő és rendkívüli gyógyulások, melyek itt évről-évre történnek és az orvosvilág érdeklődését a legnagyobb mértékben kihívták. A

gyógyulások száma oly nagy, hogy 1882 óta egy állandó orvosi ellenőrző iroda működik, mely fennállása óta 4270. rendkívüli gyógyulást jegyzett föl.

A ellenőrzés a legnagyobb nyilvánosság előtt történik. Az orvosok százai keresik föl évről-évre hivatalosan Lourdest, különösen 1892 óta, midőn Zola hirhedt regénye az orvosvilág figyelmét nagymértékben reáterelte. 1911-ig 5793 orvos tett hivatalos látogatást. Magában az 1912. évben 560 orvos, negyven orvostanár látogatta meg Lourdest.

1908-ban dr. Vincent lyoni egyetemi orvostanár körkérdést intézett több ezer orvoshoz. 3000-en válaszoltak és Lourdest az emberiség jótéteményének mondták, 346 orvos pedig egyenest a gyógyulások természetfölöttisége mellett nyilatkozott.

A Lourdes elleni harcmodornak megalapítója Zola. Már hónapokkal előbb hirdette ország-világ előtt, hogy regénye történeti regény lesz és a teljes igazságot fogja megírni. Lourdesban nyitva is állt előtte minden ajtó. S vajjon megírta-e a teljes igazságot? Egy példának főlemlítése világos feleletet ad erre. 1892. augusztus 20-án gyógyíthatatlan tüdősorvadással jött Lourdesba Lebranchu Mária, hirtelen meggyógyult és soha többé betegségébe vissza

▼ Szalámit, sajtót, akácmézet, Pilseni Bürgerbräu-sört, mindenféle gyümölcsnedvet a legjobb minőségben jutányos árban ajánl ▼

Gruber János

csemegekereskedő

Megyei telefon 375.

Sopron, Várkerület 107/a szám. ▼

vigjátékai még mindig kellemes és tiszta szórakozást nyújtanak a színpadról.

S midőn napjainkban látjuk, hogy egyes drámai alkotásaink, amelyeknek csak annyi közük van a magyar lélekehez, hogy magyar nyelven íródnak, a messze külföldön is hirnevet szereznek íróiknak, ne kisebbítsük Szigligeti érdemeit azért, hogy ő mindvégig csak a mienk maradt. Hajtsuk meg kegyeletünk és hálánk zászlóját a magyar nemzet egyszerű napszamosának emléke előtt.

S ha a Fehér színpad eszméje életet nyer, ha pénzünkért olyan darabokban akarunk műélvezetet találni, amely darabok nem sértik erkölcsi felfogásunkat s nemesebb izlésünket, akkor az új színpad deszkáiról Szigligeti műveinek tiszta levegője is üdítse fel lelkünket.

Napjainkban a színház uralkodik a közönségen; várjuk a szerepcserét, hogy a nemes izlésű és tisztultabb felfogású magyar közönség legyen irányítója a színpadnak s lesöpörje róla a piszkot, mellyel egyes izléstelen és erkölcstelen darabok belepték.

Züllött állapotok.

Régi igazság, hogy nem boldog a magyar. Mikor minden felől húzzák, nyúzzák, szorítják, nyomják. Hogy tud ilyen viszonyok zöldre vergődni, hogy tud ilyen viszonyok mellett tisztességesen megfelelni kötelességének?!

A jövedelem nem hogy emelkednék, hanem inkább csappan, ennek ellenében óriási mértékben és megállapodás nélkül emelkedik mindenek az ára. A két leg-

fontosabb kelléke a társadalmi életnek: az élelmiszer és a lakás szemérmetlen módon megdrágult. A hús szinte megfizethetetlen, a lakások ára szintén olyan aránytalanul nagy, hogy a szűkes viszonyok között élő ember még kisebb lakásban huzza meg magát, hogy valahogy élhessen, illetve lakhasson.

Ha nálunk valami megdrágul, az okát nem kell nagyon kutatni s csak a szomszédba kell mennünk: látunk vigan dörzsölő kezeket, melegegettségtől derűs ábrázatokat. A mi jó osztrák szomszédaink mindég gondoskodnak arról, hogy nekünk egy kis mulatságot szerezzenek: összeállnak a nagy iparosok, a vállalkozók s egyszerűen elhatározzák, hogy ennek, vagy annak a nélkülözhetetlen cikknek, tárgynak árát felszólják. Akinek nem tetszik, ne vásároljon belőle, ha meg vásárol, ugrálhat mellette, de fizetni kell érte, ha megpukkad is bele. Így vagyunk sok tekintetben kiszolgáltatva Ausztria kényekedvének, kapzsiságának, nyereszkedési vágyának. Hogy aztán oly nagy arányokat ölt a kivándorlás, azon nem lehet csudálkozni. Elvégre munkaszerető, dolgozó, izmoskarú földműves nem várhatja a sült galambokat, mert a család jól nem lakhatik a reménykedésből. Vagy nem kap egyáltalán munkát a szegény ember, vagy munkáját oly gyatrán fizetik meg, hogy legszerényebb életmódja mellett sem telik mindenre. E két ok készíti a kivándorlásra főleg azokat, akiknek még van valamelyes vagyonuk s ennek roncsait megakarják menteni. Itt hagyják szülőföldjüket, holott szívesebben dolgoznának idehaza, ha lenne mit, örömet maradnának itthon, ha munkájukat legalább csak annyira megfizetnék, hogy családjikkal eltengőd-
nének.

A világ egyik részében sem aknázzák annyira ki az embert, mint nálunk. A kiszákmányolásban valóságos versengés folyik a telhetetlenek között. A lakászsúroka valósággal tobzolódik, az élelmicikkek árai oly magasra szöknek, hogy távcsövel kell utána nézni. Miután elsősorban a fővárosban emelkedik beláthatatlan magasságra minden

elképzelt dolognak az ára, természetesen a középpontból szerte ágazik az ország megannyi részében s egyértelműleg megszületik az általános drágaság.

A közönség hiába jajveszékkel, hasztalan siránkozik és tiltakozik kézzel-lábbal az ilyen brutalitások ellen, az illetékes körök vajmi keveset törődnek és tesznek a nép feltétlen jogos és méltányos kívánsága kielégítésére.

A hiba tulajdonképpen nálunk az örökös széthuzódó, semmiben össze nem tartó, egyöntetűen eljárni nem tudó társadalomban van, amely egyideig sopánkodik, azután belenyugszik a változhatatlanba. Akkor nem csoda, ha vérszemet kapnak a dúsgazdag gyárosok, nagyiparosok, háziurak s minden lelkiismeret furdalás nélkül emelnek akkor és annyira, amikor és amennyire nekik jölesik.

A nagyközönségnek, a millió és millió állampolgárnak kell sztrájkolni, ilyen indokolatlan és sérelmes emelések ellen: ki lehet és ki kell a gazdag embereket éheztetni!

Erős szervezkedéssel, egyöntetű eljárással pressziót lehet gyakorolni mindenféle erőszakos és meggazdagodás gyors fokozására irányuló áremelés ellen. Akkor majd leesik az álluk a most még elvakult lak- és élelmiszer uzsorásoknak. M—ó.

Hirek.

Olvasóink figyelmébe. Abból az alkalomból, hogy a helybeli szabadkőmives páholy házavatásra készül, egyik munkatársunk a szabadkőmivességről, a legmodernebb kutforrások nyomán hosszabb ismertetést írt, amelyet augusztustól kezdve, vasárnapi számainkban közölni fogunk. A mű az „Új Élet“ számára készült, füzetes kiadásban nem lesz kapható. Felhívjuk erre olvasóink figyelmét.

nem esett, mit egy évvel a gyógyulás után orvosilag is igazoltak.

Zola szintén említést tesz ezen esetről. Szerinte Lebranchu Mária látszólag meggyógyult, de csakhamar brutális erővel tör ki baja és meghal. Mikor erre a lourdesi orvosi vizsgáló iroda elnöke kérdést intézett Zolához, hogy miként állíthat ilyet, hisz Lebranchu Mária még mindig él és egészséges? — Zola így válaszolt: „Törődöm is én vele. Én regényíró vagyok és azért magam teremtem meg alakjaimat és intézem sorsukat is.“ Igen! De akkor nem szabadna élő alakokat szerepeltetni és azt írni, hogy a „teljes igazságot“ írja.

Hasonló harcmodor jellemzi az újabb ellenfeleket is. Fölállítanak bizonyos elméleteket s ha ezekkel nem boldogulnak, úgy a tényeket — persze tisztas távolból — csalásnak bélyegzik. Haeckel például úgy ír: „Azon orvosok, kik állítólag a „csodák“ és természetfölötti jelenségek mellett tanuskodnak, részint tanulatlan és kritikátlan kontárok, részint tudatos csalók, akik az uralomra vágyó papokkal egy követ fujnak.“ Ugyanígy nyilatkozik dr. Aigner is, ki újabban leghevesebben agítál Lourdes ellen: „Ami azon kollegákat illeti, kik Lourdes mellett nyilatkoznak, valamennyit visszautasítom, mert van nekik még más motívumok is, mint az igazságra való törekvés.“

Más szóval mindezen orvosok szigorú tárgyilagosságuk és okmányoszerű bizonyító eljárásuk mellett is csak kontárok, vagy tudatos ámitók maradnak.

Az ellenfeleknek komolyabb része azonban, kik az igazságérzettel nem állanak annyira hadilábon, nem mennek ennyire. Elismerik a tényeket, csak természetes magyarázatot keresnek. Így különösen az auto-szugesztíóval és tömegszugesztíóval igyekeznek mindent magyarázni. Csakhogy itt is megvan a főnökadás, mert a gyógyulások közül csupán 7% esik az idegbetegségekre, melyeknél a szugesztíó egyáltalán szóba jöhetne. Hogy mennyire lehetetlen az ilyen természetes magyarázattal való kísérletezés, annak egyik bizonyítéka az, hogy azt a 15.000 frank díjat, melyet már 30 éve kifizettek annak számára, ki azon tényeket, melyeket Lasserre Lourdes történetében leír, természetes uton megmagyarázni képes, mindeddig még senki sem nyerte el, sőt csak kísérletet sem mert erre senki tenni.

A legkényelmesebb fegyver természetesen, melyet legáltalánosabban használnak is, a gúnynak fegyvere. Persze sokkal könnyebb valami fölött gúnyolódni, mint arra komoly feleletet adni.

E tényekkel szemben egyedüli komoly és méltó álláspont csak az lehet, melynek Thomson W. angol természettudós adott

kifejezést e szavakban: „A tudomány örökké azon becsületbeli kötelességgel jár, hogy félelem nélkül nézzen minden problémának szemébe, melyet világosan eléje tárnak a tények.“ S ha becsületes elfogulatlansággal erre az álláspontra helyezkednek a tudományos világ most még ellenséges része, úgy egész más szemmel tekintene Lourdesre, mint ma. Szerencsére a jég, az elfogultság, melyről Boissarie ismert munkájában annyira panaszkodik, már meg van törve. A mostani kongresszuson is számosan vesznek részt hivatalosan az orvosi világ kitünőségei közül és alapos a remény, hogy Lourdes csakhamar úgy a tudományos világ, mint a nagy közönség előtt is más színben fog állani, mint jelenleg.

Gondviselésszerű intézkedést kell abban látnunk, hogy ott és akkor tűnik föl Lourdes, ahol és amikor a hitetlenség a legerősebben bontotta ki vészes szárnyait, hogy a lourdi események ország-világ előtt fönnen hirdesék, hogy Krisztus még mindig él és uralkodik egyházában és hiveinek szívében és uralkodni is fog mindörökké. És ha az emberiség a hitetlenségnek kieltelenségéből ismét vissza fog találni Istenéhez, abban nem csekély része lesz Lourdesnek.

St. J.

Kéve-kötél

elsőrendű fonálból gyártva, valamint mindenféle gazdasági kötélárú, úgymint istráng, kötőfék, bornyukötél, szájkosár új kiállításban, valamint manilla-fonál, szalmasajtoló-zsineg, vagonkötél, zsák buzának és abraknak, ponyva, szorító, kender, géptisztító kóc, zsákmadzag, kokoskötél, stb.

Igen olcsó árak mellett szállítja a

THIEL-FÉLE IPAR

SOPRON, SZENTGYÖRGY-UTCA 19. SZ.

Mintával és ajánlattal készséggel szolgálók.

A trónörökös — ezredes. Károly Ferenc József trónörökösöt a király kinevezte az 1. huszárezred ezredesévé és parancsnokává.

Egyházmegyei hírek. Nusser József eddigi levéltári plébános elnyerte a halászi plébániát, — Hegedüs József bágyogi káplán megbízást kapott a győrasszonyfai plébánia adminisztrálására. — Varga István szabadbárándi káplán hasonló minőségben Bágyogra küldetett.

Ujmise Sopronbátfalván. Mégis csak mélyen gyökerezik az igaz és értelmes katolikus hívők szívében a nagyrabecsülés és tisztelet a katolikus áldozópapság iránt, amely Isten rendelkezéséből a hitben és kegyelemben közvetítő az Isten és az emberiség között. Ez a tény jutott fényes kifejezésre július 16-án a sopronbátfalvi zárdatemplomban, amikor főt. Kovári István újmisést mutatta be első szentmise áldozatát. Jóllehet hétköznap volt, a tágas templom mégis teljesen megtelt. Három órát tartottak ki a buzgó hívek, kiknek nagyobb részét a soproni vallásos „villa”-lakók képezték. A papság között ott láttuk főt. Fischer szertogmegyházmegyei szt. széki tanácsos, főt. Csukovits Sándor kegyesrendi tanár, főt. Ecker Károly darufalvi h. plébános stb. urakat. Katolikus hölgyeink szintén épületes ájtatossággal vettek részt az ünnepélyen s fogadták az újmisést áldását. Szép példával jártak elől Baán Endréné Ömeltósága, Schaffer, Jehn, Fischer, Kozák stb. Nagyságai. Sok szemből könnyet csalt ki a látvány, mikor az újmisést édes szüleit megáldotta s megcsókolta. A segédkező papság a lelkiigazgató szerény asztalához volt hivatalos, a rokonok pedig az „Alm”-nál tartották a szeretetlakomát. A doktorátusra készülő újmiséstnek, aki mindig jeles tanuló volt, őszintén kívánjuk: ad multos annos!

A szabadságon levő összes tisztviselőket, úgy a vármegyénél mint a városnál, mind visszarendelték. Komoly időket élünk.

Legényegyleti multság. Munka után édes a nyugalom; hat napi fáradság után pedig megengedhető egy kis szórakozás is. Ezt tartván szem előtt a soproni katolikus legényegyleti ifjúság, amint ezt múlt számunkban már említettük, múlt vasárnap a Sörházban úgy erkölcsileg, mint anyagilag fényesen sikerült nyári ünnepélyt rendezett, mely az átutazó tagok fölsegélyezésére a pénztárt tisztán 260 koronával gyarapította. A sok vihar, zápor után e napon végre kiderült az ég. Szép, verőfényes délutánon kezdődött a confetti-dobálás, világpósta, tombola stb. Megjegyezzük, elismerésül a vezetőknek, hogy nem nyerészkedési célra készítették a játékokat. Boldogságtól sugárzott mindenkinek arca, ki jegyet vásárolt s arról tényleg számot olvasott le. Mindenki nyert s minden nyereménytárgy felülmúlta a várakozást. Érthető tehát, hogy már fél 4 órakor nem volt jegy. Fokozta a lelki örömet az énekszámok élvezete, melyet a soproni férfiak Mária-Kongregációjának dalárdája nyújtott. Honfidal, Borus az ég... Harmat ragyog... Krasznahorka büszke vára című dalokat valóban lelkesen, nagy precizitással adta elő az énekkar. Lelkes taps jutalmazta az ifj. Csizmadia János karmester vezetése mellett szerepelt éneklőket. Nagyon szép, dicséretreméltó volt a dalárdától, hogy énekével a legényegyleti multság sikeréhez nagyban hozzájárult. Szükségesnek látta az ifjúság, hogy szíve érzelmét írásban is nyilvánítsa, világpóstát rendezett. El is kelt hát gyorsan a sok levelezőlap. Versenyeztek egymással az eladásban a szép, kedves leányok. A legtöbbet azonban Szele Mariska, Zugó Erzsike s Varga Margitnak sikerült eladni, akik közül az első jutalmul szép konyakos szervizt kapott. Nagyban serénykedtek még az eladás körül: Horváth Mariska, Horváth Annus, Németh Etelka, Soós Ilonka, Nagy Annus, Tama Mariska, Vecska Annus, Fözö

Annus s Németh Tercsi stb. S ha már megvették a lapokat, azt biz' a „kedves választottak” el is kellett küldeni. Póstára is tették s így a legtöbb levelezőlapot kapták: Fözö Sarolta, Zugó Erzsike s Gregorics Annus. Megemlíthjük ezuttal a felülfizetők neveit is: Paál Balázs 2 K, Török Kálmán 2 K, Ker. Szoc. Egylet 2 K, Horváth István 1 K 50 f, ifj. Tobler János 1 K 50 f, Kovács György 1 K, Tóth Géza 1 K, Hauer Géza 1 K, Takács Gyula 1 K, Kőmives Imréné 1 K, Kovács Géza 50 f, Horváth István 50 f, Neubauer János 50 f, Pájerics Sándor 50 f, Rauth Gyula 20 f, N. N. 50 f. Ezen felülfizetésekért, valamint azon adományokért mindazoknak, kik a tombolához hozzájárultak, a rendezőség ezuton halás köszönetét nyilvánítja. Elismerés illeti Kovács György elnököt és Csehi István dékánt, akik nagyban fáradoztak, hogy a multság minden tekintetben fényesen sikerüljön. Igazolja a pompás sikert az, hogy éjjel 2 órakor a csárdást még 74 pár járta.

Forgószél Sopronban. A természet úgylátszik nem elégette meg mindazon csapásokat, melyek már eddig is Sopron és vidékét meglátogatták. Csütörtökön délután, 3 óra tájban hirtelen besötétült s olyan hatatmas forgószél vonult végig városunk egy részén, milyennel már régóta nem találkoztunk. Mit meghagyott a víz, azt elvitte a szél. A Paprétén és Szénatéren letördelte a fák ágait, sőt még egy néhány fát is ki-döntött; a Balfi-utcában levő Zeberer ház tetejét vitte el, úgyszintén a Kis-utcában levő Feigl Samuné házáról is és oly erővel csapta Hammer Ferenc pékmester házához, hogy arról leestek a téglák. A Pfeiffer-féle disznóhizlaldában az ólakat teljesen felzavarta. Kárt tett ez a forgószél sok más házban is, hol a kapukat szakította ki a falakkal együtt. Azonkívül a telefonhálózatot is nagyon megrongálta, úgy, hogy vidékről alig lehetett értesülést nyerni. Sopronból Budapestre csak kerülő úton lehetett telefonon beszélni.

Vihar pusztításai vidéken és az egész országban. Az orkán szomorú nyomai meglátszottak megyénkben is. Felső-pulyán két pajtát dobált szét. Ivánban megoly óriási volt a szélvész, hogy egy pajtát teljesen felborított, a mezőn meg a kékvetket, valamint a markon levő gabonákat felkapta és úgy elhordta, hogy a gazdáknak a harmadik szomszédban kellett gabonájukat megkeresniök. Hasonló jelenségekkel találkozunk a vármegye egyéb részein is, különösen Kapuvártól, Fülesen, Rábaközben és Pusztacsaládon. Ez a forgószél, mely folytatása volt az olaszoknál uragamo néven ismeretes orkánnak, mely párosulva a siroccoval, az Adria-tenger felől jövő déli széllel, éreztette hatását mindenütt, hol csak elvonult. Magában Fiumében ³/₄12 órakor kezdett el dühöngeni. Embereket sodort el, vagonokat, csónakokat és egy vitorlást borított fel. Nagy vihar volt még Portorén, Gödöllőn, Nyiregyházán, Székesfehérváron, Nagykanizsán, Miskolczon, Zólyomon. Budapesten nem kevesebb mint 7 haláleset, 6 lábtörés és 28 egyéb sérülés, legnagyobb részben agrárkodás fordult elő a zivatar alatt. Gazdaságilag a kár milliókat meghalad.

Horvát agitáció Sopronmegyében. A „Pesti Hírlap”-nak július hó 21-én megjelent számában olvastuk, hogy a bécsi horvát diákok Zvonimir-egylete, mint a Hrvatska Narodna Strazsa (horvát nemzeti védelem) tagjai elhatározták legutóbb, hogy a Sopronmegye számos falvában lakó horvátok között agitációs körutat rendeznek. A körutra kiküldött bizottság egy Klepac nevű diákkal az élen a napokban tényleg megjelent két sopronmegyei faluban. Darufalván és Sopronkertesen. A bizottság tagjait, akik horvát nemzetiszintű kokárdát hordtak, Darufalván egy Pinezics nevű parasztagzda fogadta. A két falu horvát lakosai először közös istentiszteletet tartottak horvát prédí-

kációval. Istentisztelet közben az énekkar Borencs Martin tanító vezetésével horvát nyelvű egyházi dalokat énekelt. Istentisztelet után gyűlés volt a Leeb-féle vendéglőben, ahol tambura és énekszó mellett ünnepelték a horvát diákokat. Öreg parasztok elmesélték élményeiket abból az időből, amikor Jellasich megtámadta a magyarokat. Az ünnepelés után a bécsi diákok beszédet tartottak a horvát nép nagyságáról, megmagyarázták a horvát himnusz jelentőségét és megtanították a falusiakat a horvát himnusz szövegére és dallamára. Megmutatták nekik a horvát nemzeti szintű kokárdákat, amelyeket a falusiak most láttak először. Az egyik diák előadásában ismertette a horvát nép származását és felhívta a horvát parasztokat, hogy tartsanak ki a nemzeti nyelv mellett és őrizzék meg a nemzeti szokásokat. A diákok beszédeire Borencs Martin tanító válaszolt, elmondván, hogy 43 éve működik a faluban, ahol egyetlen analfabeta sincs és megígérve, hogy amint eddig tette, a jövőben is fáradhatatlanul fog dolgozni a horvát eszméért. A diákok első agitációs útja ezzel véget ért és a falusiak lelkes ünnepelése közben visszautaztak Bécsbe.

Szerencsétlenség az országuton. Markó Miklós napszámos f. hó 22-én, délután a kőszegi uton Harka felől Sopron felé hajtott. Utközben a Schwarz-féle téglagyár előtt nekiment egy útszéli cölöpnek, de oly szerencsétlenül, hogy jobb combját eltörte. Beszállították a kórházba.

Tömeges betörés. Valóságos rablóhadjárat folyt le Vulkapordányban szerdán éjjel. Ismeretlen tettesek több helyen többekévéb sikeres betöréseket követtek el; az eddigi nyomozásnak eredménye vajmi kevés. A vasuti vendéglőben nagy lakomát csaptak a betörők, elfogyasztottak körülbelül 7 korona árú finom húst, megittak rá egy nagy üveg rumot és pálinkát. A pincéből a korcsmáros vallomása szerint 80 liter bor hiányzik. E betörés teljes csendben történt, a házbelielk semmit sem vettek észre, csak reggel jöttek a dolog nyomára. — A postamesternő éjfélkor még nem aludt el, midőn a padlason 5—6 ember tompán dübörgő lépteit hallotta. Remegve keltette fel a nála alvó levélkihordónót, s mire lámpát gyújtottak, hallották a szobaablak recsegő beszakítását. Fegyverük volt ugyan, de a postamesternő nagy izgatottságában nem volt képes a komplikált szerkezetű pisztolyt elsűtni. A halálfélelem utolsó erőfeszítésével kezdte ekkor a postamesternő a szomszéd falat döngetni. A szomszéd erre felébredt, s kocsilóccsal felfegyverkezve ugrott elő, fellármázva egyuttal a szomszédokat. Erre a betörők ellillantak. — A templomban valóságos vandalizmussal törték fel az ajtókat, a szentségház újonnan aranyozott szép ajtaját is. Úgy látszik nem voltak józanok, mert a kérdéses ajtók kulcsai kéznél voltak, mégis csakánnyal feszítettek fel mindent. A templomi edényeket nem merték elvinni, talán attól féltek, hogy úgy sem tudják értékesíteni. — Apfel kereskedő, midőn a betörők zaját hallotta ajtaján, iparkodott fegyverével lesbe állani, de felesége az udvarra kiszaladt s nagy lármájával megszalszaltotta a betörőket: — Nagyobb sikerrel jártak Glavanits szabónál, akitől pénzt raboltak el. Ezenkívül többen azt állítják, hogy lakásuk ajtaján gyanus neszt hallottak. A csendőrség nagy erővel nyomoz.

Az ujság elfogadása előfizetésre kötelez. A kir. Kuria érdekes és a közönséget is igen közelről érintő ítéletet hozott, amelyben kimondja, hogy mindenkinek, aki huzamosabb ideig elfogadja a neki bárhogyan kézbesített lapot, annak árát még akkor is meg kell fizetnie, ha a lapot nem is rendelte meg. Kimondja továbbá a Kuria, hogy az ilyen perekben nem az adós lakhelyén levő bíróság az illetékes, hanem az, amely ott van, ahol a lap készül s ahol azt postára teszik.

Üresedésben levő plebániák és pályázatok. A széplaki plebánia javadalomért augusztus 15-ig lehet beadni a pályázatok. Kegyur: herceg Esterházy Miklós.

A vámosderecskei plebánia javadalomért augusztus 15-ig lehet megpályázni. Kegyur: herceg Esterházy Miklós.

Malomháza. A földmivelésügyi miniszter a soproni gazdasági felügyelőség előterjesztésére Dubrovits János r. k. főtanítónak a gazdasági tudósítói hirszolgálat terén kifejtett sok évi buzgó működését méltányolva, egy szép belga vadászfegyvert ajándékozott.

Szerencsétlen végű kocsisz. Szerdán délután Süle István szergényi (Vasm.) lakos és felesége Czellömölkön voltak. Visszatértükkor a ló megijedt, a kocsi az árokba döntötte. A bennülők súlyos sérüléseket szenvedtek. Élet-halál között lebeg az öreg házaspár, akiket a sors már nagyon sokszor sújtott.

Lourdesi zarándoklat. Dr. Hornig Károly báró veszprémi bibornok-püspök engedélyével folyó év augusztus 21-én országos zarándoklat indul Lourdesba; nagy érdeklődés nyilvánul iránta úgy az egyháziak, mint a világiak körében. Indulás Budapestről (k. p. u.) augusztus 21-én reggel; visszaérkezés Budapestre szeptember 4-én este. Részvételi árak oda-vissza: I. osztály 540 K, II. osztály 420 K, III. osztály 255 K. Ezen árakban foglaltatik: Az utazás díja, mindenütt teljes ellátás s kirándulás költsége. A zarándoklat utiterve általánosságban: Wien—Innsbruck—Einsiedeln—Luzern—Bern—Montreux—Genf—Aix—les Bains—Grenoble—Toulouse—Lourdes. Ellátogat a zarándoklat Perritet-be, hol a gyönyörű genfitó partján feledhetetlen emlékű Erzsébet királynéknak szobrát, emlékbeszéd kíséretében, megkoszorúzzák. Lourdesből visszajövet érinteni fogják Lyont, Schaffhausent, ahol alkalom nyílik a híres vizesében gyönyörködni, Münchent. A rendező-bizottság ezután is kéri a résztvevni szándékozókat, hogy legkésőbb augusztus 4—5-éig jelentkezzenek dr. Fátér István papnöv. aligazgatónál (Veszprém). Magyar, német részletes programok rendelkezésre állanak. Olvasóinknak ezt a zarándoklatot szíves figyelmébe ajánljuk. Ki megetheti, ne mulassza el, menjen el ezuttal Lourdesba, az Ég Királynőjének legfelségesebb földi szentélyébe, arra az áldott kegyhelyre, melyet a szent Szűz lábanyomával megszentelt.

A háziasszonyok és a politika. Ezzel a címmel tartott előadást a Feministák Egyesülete meghívására Lindemann Anna a Lloyd-társaság nagytermében. Az előadást nagyszámú hölgyközönség hallgatta végig. Lindemann asszony régi ismerőse a budapesti feministáknak. Vörössesszöke asszonyság, a többgyermekes anyák korában és cvikkeres arca komoly benyomást tesz a hallgatóira. Egy óra hosszáig tartó előadásának a magva az volt, hogy meg kell adni a nőknek a szavazati jogot és akkor mindenben segítve lesz. A nők választójoga az ő szemében univerzális gyógyszer, amely mindent meggyógyít. A magyar nőket buzdította a politikának szemmeltartására és a nők választójogáért való küzdelemre. Véleményünk szerint pedig: a nő maradjon családjá körében s örüljön, hogy nem kell politizálnia. Főbbétegebb a hivatása családi tűzhelye körül. Lehetséges, hogy hölgyeink mégis el fognak járni a képviselőház üléseire, amely esetben remélhető, hogy ahelyett, hogy rákapnának, alaposan meg fogják utálni a politikát.

Tüzek. Oszlop községben Jagsich András kisbirtokos házában tűz támadt. A lángok csakhamar átcsaptak a szomszédos épületekre és tíz lakóházat a melléképületekkel együtt elhamvasztottak. — Szentmargitbányán Wilfinger János és Müller József tulajdonát képező két szomszédos ház szintén lángbaborult s elhamvadt.

Kereskedelmi főiskola Grenoble-ban. A párisi osztrák-magyar kereskedelmi kamara arról értesítette a soproni kamarát, hogy Grenoble-ban az ottani egyetem jogi fakultásával kapcsolatban 1912 óta kereskedelmi főiskola áll fenn, amely mindazoknak kiképzésére szolgál, kik gyakorlati kereskedelmi téren kívánnak működni. A főiskola rendes hallgatói legalább 1 évi hallgatás után vizsgálatra bocsáttatnak és a vizsgálatról bizonyítványt nyernek. A rendkívüli hallgatók, kik a hallgatandó tárgyakat maguk választják meg s a tanulmányi idő terjedelmét tetszésük szerint állapítják meg, vizsgát nem tesznek és tanulmányaik befejeztével távozási bizonyítványt nyernek. Az előadásokat és felolvasásokat egyetemi tanárok és jeles szakemberek (bankigazgatók, bizt. társaságok vezetői) tartják s így a hallgatók ismereteinek bővítésére a főiskolán alkalmas tér kínálkozik. Olvasóinknak vélünk tehát szolgálatot tenni, midőn e főiskolát fentiekben ismertjük. Megemlítjük, hogy kívánatra a soproni kereskedelmi és iparkamara részletesebb felvilágosítással is szolgál.

Az utólagos házasság által történő törvényesítés anyakönyvi feljegyzésének elrendelése eddig a belügyminiszter hatáskörébe tartozott; a bel- és az igazságügyminiszterek a napokban közös rendelettel megváltoztatták e gyakorlatot és aug. hó 1-től kezdve az alispánok (thj. városokban a polgármesternek) hatáskörébe utalták e ténykedést. Igen nagy munkától szabadul fel ezzel a belügyminiszterium, viszont e munka oly sok felé oszlik majd meg, hogy az új hatóságnál többletet alig okoz — az elintézés gyorsasága által pedig a közönség nyer az újítással.

Vizbefult Darázsfallván egy Vajtkó János nevű, 2 éves gyermek azon idő alatt, míg anyja dolga után nézvé, rövid időn át a konyhában tartózkodott. Az udvaron levő vizekbe csúszott s mire anyja kijött, megfulladt.

Magyarország tejtermelése. Egy most megjelent hivatalos kimutatás szerint Magyarországon van magyarfajta tehén 620.000 darab, másfajta tehén pedig 2 millió darab. Ezen állománynak összes tejhozama 37.000 millió liter. Ha számításba vesszük, hogy a teljes tej literje átlag 8 filléren értékesül, akkor Magyarország tejtermelésének értéke 296 millió koronára tehető.

Véres lakodalom. Oslói község egyik korcsmájában, lakodalmi hangulatban véres verekedésre került a sor, melynek hevében Kováts József borosüveget vágott Varga Mihály fejéhez, mire ez kést rántott s Kovátsot bal vállán és nyakán életveszélyesen megsebesítette.

Új iskola Lajtaszéken. Lajtaszéken az állami elemi iskola épületét újjáépítik. Az építkezés elnyeréséért a pályázatot augusztus 1-ig lehet beadni.

Öngyilkosság. Csornán Papp Elemér adóhivatali ellenőr július 23-án délután 3 órakor agyonlőtte magát.

Az elítélőközönség figyelmébe. Az összes raktáron levő különleges szép példányú perzsaszönyvegek az előre haladt idény miatt mélyen leszállított árban 36 koronától feljebb jutnak eladásra. Megtekintés vételkényszer nélkül Rosenstingl Józsefnél ékszer és régiségkereskedőnél.

Balf kénes gyógyfürdő forrásai páratlan hatásúak csúsz, köszvény és női bajoknál; lithiumos savanyuvize pedig vesebajoknál és tüdőhurutoknál a legjobb sikerrel alkalmazható. Felvilágosítást nyújt Balf gyógyfürdő igazgatósa, vagy a tulajonos: Wosinski István dr. örökös római gróf.

Gabona-árak. Buza 27:00—27:60, rozs 00:00—00:00, árpa 17:00—17:20, zab 00:00—17:00, tengeri 00:00, széna 0:00—0:00, szalma 0:00—0:00.

Ország-világ.

Történelmi pillanatok.

E pillanatban önkénytelenül tör ki lelkünkben az örömméret, hogy diplomáciánk végre Szerbiával szemben teljes energiával lépett föl és megmutatta a képviselőház, hogy pártpolitikai viszályok közepette is, válság idején, mikor a haza veszélyben forog: mindig egy erős, egységes nemzet egységes képviselétévé tud összeforni. S meglepőülten konstatálhatjuk, hogy az események súlypontja a határozott erélyes föllépés s az erőviszonyok természetes következménye folytán a magyar földre helyeződött át. E történelmi pillanatban Magyarország lett a monarchia középpontja!

Az ultimátum.

Megtörtént tehát részünkről is az az erélyes és határozott föllépés, amelyet nagyhatalmi állásunk megkövetel. Elment már a gróf Tisza István által fogalmazott, a sajtó útján már közzétett jegyzék Szerbiához és a nagyhatalmakhoz; átadta már a monarchia követe a szerb kormánynak és ezen jegyzékre szombat este 6 óráig Szerbiának választ kell adnia.

E világtörténelmi jelentőségű okmány, melyet a monarchia nagykövete a szerb kormánynak átadott, két részre oszlik.

Első része ismerteti Szerbia 1909 március 31-én tett kötelező kijelentését, amelyben ígéretet tesz, hogy Bosznia-Hercegovinára vonatkozólag minden agitációval felhagy és beszünteti a nagyszerb agitációt és propagandát. Majd rátér arra, hogy Szerbia ígéretét nem tartotta meg, a szerb királyi kormány bűnös toleranciája nem szűnt meg még a június 28-iki gyászos események után sem. A vizsgálat bebizonyította, hogy a szerajevói gyilkosságot Belgrádban szervezték, a gyilkosok fegyverüket és bombáikat a Narodna Obrana kötelékébe tartozó szerb tisztektől és hivatalnokoktól kapták és a szerb határszolgálat főnökei segítették utjukon a gyilkosokat.

A második rész azután határozottan felsorolja, hogy mit követel Szerbiától a monarchia. Kötött és megváltoztathatatlan szöveget tesz közzé, amelyet Szerbiának vasárnapi hivatalos lapjában az első oldalon kell közzétennie. Ezután tíz pont sorolja fel, hogy mire kell köteleznie magát ezenkívül Szerbiának: megakadályozni minden monarchiaellenes nyomtatvány kiadását, feloszlani a Narodna Obrana, kiküszöbölni a szerb közoktatásból mindent, ami Ausztria-Magyarország ellen izgat, eltávolítani a hadseregéből és államhivatalokból a cinkosokat, akik elősegítették a gyilkosságot, rögtön elfogni Tankosic örnagyot és Ciganovic Milán szerb állami alkalmazottat, megbüntetni a határhivatalnokokat és magyarázatot adni minden nyilatkozatért, amely a gyilkosság után szerb hivatalos helyről a monarchia ellen elhangzott.

Az ultimátum függeléke egy egész rövid kivonat a szerajevói vizsgálat anyagából, amely nagyrészt ismeretes.

A monarchia mindkét államának minden polgára kell, hogy át legyen hatva annak tudatától, hogy itt egy szükséges lépés történt, amelynek következményei elé — bármilyenek lesznek is — magunkba vetett önérettel s bizalommal kell néznünk. Még akkor sem szabad higgadtságunkat elveszíteni, ha nagyobb mérvű lenne a bizonytalom, ha egy esetleges világháború küszöbünkön is állana. A jegyzékre adandó kielégítő válasz még menthet a katasztrófától. A háború és béke között Szerbia választhat. Alkudozásnak azonban nincsen helye: negyvennyolc óra alatt a kockának jobbra vagy balra el kell dőlnie!

Az ultimátum hatása.

Rendkívüli érdeklődés előzte meg a képviselőház pénteki ülését. Ünnepeyes csendben, feszült figyelemmel hallgatta a hallgatóság Tisza István gróf beszédét. Kiragadjuk abból a következőket: Hogy ez a lépés csak most történt, annak oka az, hogy meg akartuk várni, míg a vizsgálat bizonyos fontos kérdéseket tisztáz. Ezen lépésre vizsgálat és higgadt megfontolás után határoztuk el magunkat. Elmentünk a türelem végső határáig. A magyar nemzet létérdekében viselni fogjuk e lépésnek minden következményét.

Andrássy Gyula gróf kijelentette: az a helyzet, melyben mi vagyunk Szerbiával, tarthatatlan. Az a gyűlölet, mely Szerbiában a monarchia ellen már évek óta észlelhető, sok millióba került. Elérkezett a pillanat, okvetlenül tisztázni kell a helyzetet. Dacára annak a nagy ellentétnek, mely a kormány és az ellenzék között fennáll, mindenki teljesíteni fogja kötelességét. S megvan győződve, hogy az országban is mindenki, amikor a nemzet becsülete, a magyar nemzet létérdeke van kockán, egyértelműleg, egyakarattal az ország védelmére sorakozik. Ezt meg kell s meg is fogjuk védeni.

Belgrádban,

a látszólag csendes városban, mikor elterjedt a hír, hogy a demarche megtörtént, egyszerre nagy izgalom támadt mindenütt. Az orosz s a francia kormány kívánsága az volt állítólag, hogy a monarchia részéről a szerb kormányhoz semmiféle olyan felszólítást ne intézzenek, a mely a szerb nemzet függetlenségét és önérzetét sérti.

A szerb sajtóiroda révén néhány perccel utóbb az összes lapok értesítést kaptak az orosz-francia beavatkozásról.

A hangulat erre városzerte megváltozott. A nyomott kedvtelenséget és nagy csendet egyszerre öröm, lelkesedés váltotta fel. Az emberek csoportokba tömörültek és boldogan ujságolták a francia-orosz intervenciót. „Az atyuska nem hagyja el szerbjeit“ lehetett kihallani a csoportok hangos beszélgetéséből. S állítják, hogy az orosz-francia intervenciót nagy kétkedéssel kell fogadni. Éjféli után zárt borítékban utasításokat kézbesítettek a lovastiszteknek és a tüzéreknek is, akik ugyancsak sietve távoztak a kávéházakból. Az utcákon kocsik száguldanak a laktanyák felé, mindegyikben katonatisztek ültek. Minden jel arra mutat, hogy Belgrád helyőrségét mozgósították.

A „Militärische Rundschau“ szerint az ujonnan szerzett területeket katonasággal látják el és a Dunán aknafektető hajókat szerelnek fel. A csapatokat összevonják és az erődítményeket ágyukkal látják el. A hatóságok közölték a fegyverképes férfiakkal, hogy minden pillanatban legyenek készen a bevonulásra.

Hírek szerint még ma éjjel mozgósítottak két hadosztályt. A katonatisztek jókedvűen tesznek eleget a parancsoknak. A monarchia alattvalói tömegesen érkeznek Zimonyba.

A hatás Berlinben.

A berlini lapok első helyen a jegyzékkel foglalkoznak.

„Vossische Zeitung“: Eszmecserének helye nincs; a monarchia követeléseit tisztán politikai természetűek; a békéről vagy szakításról való döntés közvetlen közelbe jutott; a jegyzéknek csaknem minden pontja a szerb állam felségjogaiba való beavatkozás. Ausztria-Magyarország számíthat Németország szövetségi hűségére.

A „Morgenpost“ így ír: Mit a monarchia Szerbiától követel, nem több, mint a szuverén szerb állam önrendelkezési jogoknak feladása. Valósággal csodának kell lenni, hogy el lehessen kerülni a háborút e két állam között.

A „Tageblatt“: Ezek a követelések nem adnak módot diplomáciai tárgyalásokra. El kell ismerni, hogy Ausztria-Magyarország nem cselekedhetett másképp.

Berlini diplomáciai körökben a helyzetet rendkívül súlyosnak, de mindamellett nem feltétlenül vigasztalannak ítélik meg. Németországban mindenkinek az a felfogása, hogy Németország minden körülmények között a monarchia oldalán lesz.

A vihar.

Belgrádon is, éjjel nagy vihar vonult végig felhőszakadással. Egymást érték a villámok, melyeknek fénye bevilágította Zimony és a Száva torkolatát. Rémséges látvány volt; mintha ezer és ezer fényező világitotta volna meg a Duna kacskaringós medrét. Rettenetesebb jelenség lesz, ha ott ágyuk bömbölnek s a tűznek rémségesen vakító fénye bevilágítja s lángra borítja egész Európát. ...Hátha az a rettenetes ciklon, mely irtózatossá erővel zúgott végig a földön, csak előjele volt annak a borzalmas pusztító viharoknak, amelynek előbb-utóbb a földön keresztül kell száguldoznia? ...S mit jelentene mást a 4 hadtestnek a mozgósítása? ... Félelmetes módon már csattogtatja nagy, hatalmas szárnyát, sűrű villámlással, a világot felforgatni készülő tornadoszerű vihar.

Szerbia nem fog válaszolni?

Belgrádban az izgatottság tetőpontjára hágott. Diplomáciai körökben azt beszéltek, hogy a háború elkerülhetetlen s hangoztatják, hogy a szerb kormány a jegyzékre nem fog választ adni. A szerb csapatok már az ország bensejébe vonulnak. Az osztrák-magyar csapatoknak bevonulása nem fog ellentállásra találni. A szerb kormány reményli, hogy a hatalmak akkor fognak közbelépni, ha csapataink Belgrádot már elfoglalták. Állítólag Montenegró és Románia szintén már mozgósítottak.

Giesl báró azt a fölhívást kapta, hogy azon esetben, ha a szerb kormány szombat este 6 óráig a monarchia jegyzékére nem válaszol, személyzetével együtt hagyja el azonnal a követségi palotát.

Rohonczi J.

BUDAPEST

VI., SZIV-UTCA 4. SZ.

Parcellázó és ingatlan értékesítő vállalat.

Birtokok parcellázását saját költségeimmel fedezem, úgyszintén azok elcserélését, esetleg eladását csekély díj ellenében pontosan és lelkiismeretesen
≡≡≡ eszközlöm. ≡≡≡

Aki házát, birtokát eladni vagy elcserélni óhajtja, forduljon ≡ hozzám. ≡

Minden tudakozó-
dásra irodám kész-
séggel és díjtalanul
megadja a kellő felvilágosítást.

40% gáz-megtakarítás!

Egy igen könnyen kezelhető, új, szab. készülékkel a legjobb fény és 40% gázmegtakarítás érhető el és nagy előnye, hogy Invertégőhöz és mindenféle gázlámpára alkalmas.

**Darabja szereléssel 3 kor.
25 drb. lángnál 10% engedmény.**

Szállítja a „Berlini Világítási Részvénytárs. Magyarország és a Balkán-államok főraktára:

DRESDNER NÁNDOR
Budapest, VI. Eötvös-utca 25/a szám.

Forgácsok.

Néhány évtizeddel ezelőtt a majomtól kezdték az embert leszármaztatni és pedig tudományosan, mert, kérem, e köpenybe igen kényelmesen lehet belebujni s benne minden ostobaság szépen fest. — A kezdeményezők csalódtak, de a hozzájuk szegődött karisták már csaltak, mert ezen csalafintaság útján mindenféle vad majomerkölcsöt, vadszerelmet, vadházasságot és vallástalanságot lehetett forgalomba hozni. A mesterek meghaltak s majomtanításuk ellenére, mint emberek részesültek tisztességes temetésben. Tanítványaik magukra maradtak s látván, hogy csak ők maradnak majmoknak, most már ők is visszaszívják e tudományosan is tarthatatlan tant.

Az építészet kulturális, nemes foglalkozás; s a derék kőművesek az építészet hűséges munkatársai. Épen azért csodálkozom azon, hogy a szabadkőművesek, kik „a V. E. N. E. M. = világegyetem nagy építőmesterének a legényei“ — ezt állítják ők magukról — csak rombolnak. Ezt látom „Kelet“ folyóiratukban, franciaországi, portugali s olasz dolgaikban, és a spanyol Ferrer által az ártatlan árvakon és védtelen apácákon elkövetett merényleteken. Legfőkébb, ha valamikor felépítik az új „bábel“-toronyt s nem utolján a Csengeri-utcai páholypalotát. — Ha a rombolást folytatják, azt kellene ajánlani az igaz építész és kőműves uraknak, zárják ki a romboló szellemet az ő tisztességes kulturális céhükből.

Sok áldás között már jóideje az útdó is beköszönt mihozzánk. Hát zúgolódás nélkül fizetjük, mert járható jó út egyik főfeltétele a könnyű és gyors közlekedésnek. De jaj, ha úgy feltörik az utat mint márciusban Sopronkeresztur környékén. Egy bérkocsit ki kellett huzatni a kátyuból. Hát arra kérem úttörők jártak s alaposan feltörték az utat. S most hallom, hogy Budapesten egy ily úttörő közkereseti társaság alakult s áldásával az egész országot szeretné boldogítani. Első mutatványa az akar lenni, hogy az iskolásoktól elszedi a hitoktató könyveket s úgy egyszerű máglyával világítja meg a sötét országot, azután tör tovább. Reméljük, hogy a soproni és sopronmegyei hatóságok, ha netán ide tévedne egy ily úttörő, alaposan a körmére ütnek.

Könyvtár és gyógyszerár nem ellenkező berendezések. Senkinek sem lehet kifogása az ellen, amint van több gyógyszerár a városban, legyen több könyvtár is. Meglesz Sopronban az új városi könyvtár. De az mégis óhajtható, hogy esetleg ne olyan „vallásellenes uraságoktól“ levetett könyvtárok vagy könyveket sorozzanak be, amelyek hamis történelmi beállításokkal, hitetlen erkölcsnélküliséggel vagy még rosszabb dolgokkal csak megmérgezik az olvasó közönséget. Olvass magyarom, de vigyázz, hogy meg ne vakulj!*)

Búsongó Dani.

*) Katholikusoknak van már egy ingyenes könyvtár: Széchenyi-tér 18. Nyitva van minden vasárnap 10—12 óráig. Megfelelő ajándékkönyvet köszönettel fogadnak.

Gazdászok, gyárosok és iparüzemek hecses figyelmébe!

Kötszerládák „Első segély“

Miniszteri rendeletnek megfelelően
5, 10, 20, 30, 40 korona

Telefon 219 **Mangold Janka** ezelőtt **KOLB SIMON** Sopron, Várkerület 88. sz. Telefon 219

Legnagyobb raktár uri és női divatcikkekben. — Nagy választék nyári ingekben, szandálokban stb.

Szerkesztői üzenetek.

D. R. Kiskomlós. Nagyon köszönjük az elsőt, kérjük a cikk szíves folytatását. Jó lenne tán, aktualitásánál fogva az ottani szerbek, bunyevácok lelki-világját is földelítve, azokról tükörképeket adni. — **Dr. H. L. Bácsopolya.** Első üzenetünk második része szóljon Neked is. Úgy hiszem, már idő is engedné. Esztergom és vidéken hiszen már úgyszólván barágotál. Innen már könnyen át is rúccanhatnál — **M. B. Szombathely.** Nagy gyönyörűséggel olvastuk az elsőt; szépirodalmi rovatunknak csak dicsére válnék; nagy nyereséget jelentene. Hoztuk volna már mai számunkban, de nem tudjuk: nem méltóztatik-e esetleg honoráriumra reflektálni. Egyelőre, sajnos, megfelelő alap hiányában, még legbensőbb, legállandóbb munkatársainkat sem díjazhatjuk. Ha ez a kérdés el-esik, lapunk rendelkezésére áll; legközelebb jön, a példányok menni fognak. — **B. I. Szekszárd.** Örülök, büszke vagyok, hogy már a második, eredeti dolgunk, lapodat is ékesíthette. — **Sch. Gy. Meersburg.** A

gratulálást köszönöm; igazán jól esett — onnan is az elismerő szó. Kellemes üdülést, illetve teljes gyógyulást kívánok sokszoros üdvözlettel. — **Iris, Sopron.** Nagyon sokan érdeklődnek személye iránt. Nagyon soknak a szép, hangulatos tárca végtelenül tetszett. Keressen föl kérem. — **K. J. Németújvár.** Tehetség, még sok szép dolgot produkálhat, csak szertelenségbe ne csapogjon. Lendülete, érzelme, ügyes verselési tehetsége imponált; kedvesen hatott lelkünkre, különösen a tiszta hangulat. Régi jó poétáinknak világos nyelvezetét, értelmes beszédét azonban az újszerűeknél százszorta többre becsüljük. Nem szeretjük ezért a „rubint pipacsot roppant garmadába“, „türkizes palotába“, „ezüst kitharával“, „smaragd mezőn“ — „a sugarat okádó szikrakoronggal...“ A „Titok“ címűt besoroztuk.

Kaboldi ultimatum.

A nyaralás évadja már csak öt hét. Siessen!

TÖPFL ANTAL

diszlettfestő és mázoló

Szélmalom-utca 6. SOPRON. Rákóczy-utca 17.

Elvállal minden e szakmába vágó munkálatokat, mint templomfestéseket stb. minden kivételben, a legegyszerűbbtől a legfinomabb és művészi kivitelig. Kívánatra tervrajz és költségvetés.

BECK KÁROLY

épület- és műlakatos, szabadalm. ablakszellőztető-készülék és önműködő zajnélküli ajtócsukó-készítő
BUDAPEST, VIII., József-utca 14

Mértékvétel végett szíveskedjék hozzám fordulni.

Ablakszellőztetők ára:

Legnagyobb, legnehezebb és díszes 25 K
Rendes ablakok iskolák, intézetek, magánlakásokhoz 13 K
Könnyebb, szimpla ablakokhoz 9 K
Klozetablak 7-60 K

Ablakszellőztető készülékeimet a következő nevezetesebb helyeken használják: Nemzeti Kaszinó, Kereskedelmi minisztérium, ref. főgimnázium, m. kir. Ludovica, a Kispesti áll. elemi iskolákban; több kórházban, iskolában és vidéken is kitűnőnek bizonyultak. :: :: ::

Szabadalmi szám 16.794.
Költségvetések ingyen 15.000 drb már használatban

Mezei egerek irtását legbizhatóbban végezhet „STANDARDÓ“ egérirtó anyaggal, a magyar gazdaközönség és uradalmak által legbiztosabban szernek elismerve. — 1 hold földre 1 kilogram egérirtó anyag elegendő.

1 kiló Standardó mezei egérirtó anyag 1 kor.

Patkány és házi egerek kiirtására ajánljuk a legjobbnak elismert

Patkány-kolera

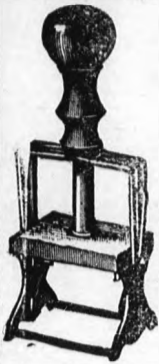
vegyiszertünket, melynek biztos irtó hatásáról több száz „elismerő-levéllel“ rendelkezünk, malomtulajdonosok, uradalmak, szeszgyárak, kereskedők és a gazdaközönség részéről. A „Patkány-kolera“ árai: Próbacsomag 100—300 patkány vagy egér kiirtására 6 korona, nagyobb mennyiség 500—600 patkány kiirtására 12 korona. — Próbarendelését saját érdekében elvárva, vagyunk teljes tisztelettel:

Standard Társaság, Budapest
Kossuth Lajos-utca 14/16. Telefon 17-34.

A legszebb és legolcsóbb
**ruggyanta-
bélyegzőt**

legjobb anyagból készít
Váradi Ignác
Sopron, Ötvös-utca 8. sz.

Alapított 1773. — Telefon 113.
Irógép-szallag s kellékek dús raktára.

Savanyukút-fürdő

Sopronmegye.

Wien és Wr.-Neustadt mellett Klimatikus gyógyhely 300 méter magasságban. Villanyvilágítás. Lithiumos forrás, fenyőerdőktől körülvéve. Szanatorium pensionat, teljesen modernül felszerelve és 300 villa. Olcsó árak, orvosok, telefon, állandó fürdőzene. — **Felvilágosítást ad a fürdőbizottság.** — **Ideg, gyomor, szív, cukor és mindenemű anyagcsere-szerű és légzőszervi betegségek ellen.**

ifj. Czákler István

polgári szabó

Sopron, Ógabona-tér 38.

Elvállalja a szakmájába vágó összes munkák elkészítését pontos kiszolgálás és a legolcsóbb árak mellett.

Horváth József

hatós. enged. közvetítő-, cseléd-szerző-intézet és pincérügynök.

Sopron. Uj-utca 6. sz. Telefon 222.

Közvetíték eladást és vevést, házakat, birtokokat, vendéglőket, löwereket, kerteket, lakásokat és mindennemű személyzetet. — Tartok egyszersmind egy lakáshirdetőt kiadó lakásokra.

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy szikvizgyárunkat **hűstő-italok** (Gaseuse) gyártására is berendeztük. Minden törekvésünk oda irányul, hogy előzékeny és kifogástalan kiszolgálás által a n. é. vevőközönség pártfogását megnyerjük.

Kiváló tisztelettel

A Soproni Vendéglősök, Kávésok és itaimérők Szikvizgyári Szövetkezete. Telef. 170

MEXIKÓI POR

lábizzadást és bűzt egyszeri
használatra megszüntet.

Ára 1 korona

Használati utasítás:

Lefekvés előtt lábvizet kell venni, a lábakat szárazra megtörölni, **Mexikói** porral bedörzsölni s tiszta harisnyát szintén behintve felhuzni.

Kapható **BELÁK ISTVÁN**-nál
BUDAPEST, VII. ROTTENBILLER-U. 4.

„Kőbányai“ Első magyar részv.-serfőzde Udvari söre Sopronban.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy f. évi április hó 1-től kezdve, a „Kőbányai“ Első magyar részvénytársaság világhírű Udvari sörének kizárólagos kimérését megkaptuk, amelyet az összes helyiségeinkben hozunk forgalomba: é. p.: a Polgári szobában és utcán át 1/2 liter Udvari sör 30 fillér, a Polgári szobában és utcán át 3/10 liter Udvari sör 20 fillér. — Bátorkodunk továbbá a n. é. közönségnek a legtisztábban kezelt, kitűnő minőségű ruszti és badacsonyi borainkat figyelmébe ajánlani, amelyeket utcán át való fogyasztásnál a legszolidabb árakon számítunk. — Együttal tudatjuk, hogy f. évi április hó 1-jétől kezdve éttermünkben és a polgári szobában, ugy az egyes ételek, valamint a bérletek árait lényegesen mérsékeljük, ez által is lehetővé akarván tenni, a n. é. közönségnek elismert kitűnő konyhánknak minél nagyobb mértékben való igénybevételét

Kiváló tisztelettel

Grossner és Társa

a „Pannonia“ és „Magyar Király“ szállodák bérlői.

Alapított 1835.

Alapított 1835.

HILD LIPÓT

okl. kőműfaragómester és cementárúgyáros

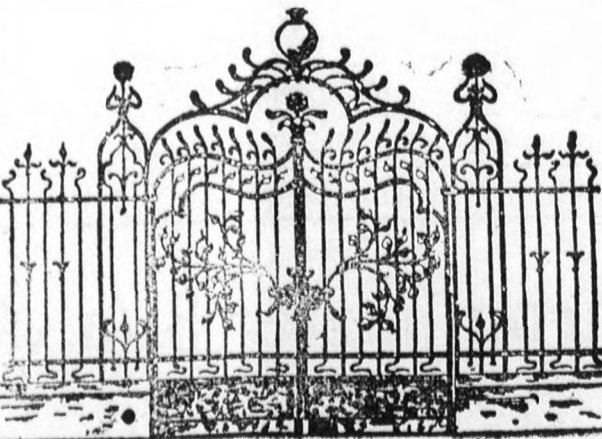
Sopron, Kőfaragó-tér 5. szám.

Ajánlom magamat mindennemű épület- és szobrászmunka, oltárok, szószékek elkészítésére. — **Gazdag raktár kész sirkövekben.** — **Nagy raktár mindennemű beton- és cement-árúkbán.**

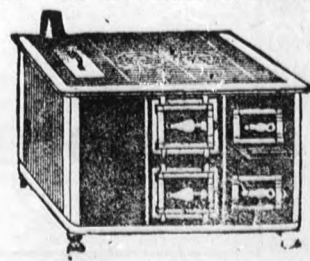
Fuchs Sándor

épület- és műlakatos-mester

BUDAPEST, VII. KISDIÓFA-UTCA 8.

Vasajtók, vasablakok, erkélyek, kapuk, épület-vasalást, tűzhelyeket, felülvilágítók, oszlopok, vasgerenda-szerelések, tetők, hullámlemez- és kovácsmunkák stb. szakszerű kivitelét vállalja.

Költségvetést és rajzokat díj nélkül küldök.

Hová menjünk szórakozni?

Fel az „Alm“ vendéglőbe, mely a soproni közönség kedves kiránduló helye.

Liesingi sör, jó borok és izletes ételek, úgyszintén a legpontosabb kiszolgálás. Számos látogatást kér **Horváth Antal** „Alm“-vendéglős.

Neuber Ferenc

fegyverműves

Wr.-Neustadt (Alsó-Ausztria)

ajánlja sajátgyártmányu egy és két-csővű sörétes és golyósfegyvereit Hahnen- és Hammerles-Systemben, Ejektorral és anélkül, cél- és szobafegyvereit, különösen ajánlom a hegyi ismétlő-fegyvereimet 6-7, 7, 8, 9 és 10-7 $\frac{m}{m}$ cal.-ben. Önműködő sörétes-fegyverek és rövidfegyverek, Bayardpuskák és pisztolyok, Browning-pisztolyok, revolverek, flobert-fegyverek, töltények és kellékek.

A megrendelések pontosan a megadott utasítások szerint lesznek elvégezve és minden munkámért jótállást vállalok.

Árjegyzék kívánatra azonnal megküldetik.

Habermann Gyula

díszmű-, norinbergi és játékarúkereskedő

Sopron, Várkerület 81. sz.

Telefon-szám 371.

Olcsó árak!

Figyelmes kiszolgálás!

Ajánlom nagy raktáromat Saison-cikkekből és pedig:

Lawn-tennis verők és labdák stb.

Footballok

Croquet-játékok

Függő hintaágyak

Nyugvóágy, egyszersmind szék Tornakészlet gyermekeknek

Hinták

Hátzsákok

Utazási és turista-cikkek

Sétabotok nagy választékban

és minden e szakmába vágó cikkek.

Kováts János

mű-, butor- és épületasztalos

Sopron, Ujteleki-utca 8.

Elvállalja mindennemű butor- és épületmunkák elkészítését. Javításokat gyorsan, jól és olcsó árak mellett végez. — Kívánatra költségvetéssel szívesen szolgál.

Egy szabótanonc

Holczer Zsigmond, elsőrendű szabóüzletében Sopron Szinház-utca 26. felvétetik.

Hirdetések

e lapban nagy eredménnyel járnak! Olcsó árak!

Ha önnek nyomtatványra, üzleti könyvre vagy könyvkötő-munkára van szüksége: forduljon teljes bizalommal

PIRI ÉS SZÉKELY

KÖNYVNYOMDA, KÖNYVKÖTÉSNET ÉS VONALZÓ-INTÉZET

céghez, ahol jutányos árak és pontos kiszolgálás mellett a legmesszebbmenő igényeket is kielégítik

Különösen felhívják a lelkészi hivatalok, pénzügyintézetek, szövetkezetek és vállalatok figyelmét üzleti könyveikre, amelyek használat alkalmával teljesen kifejleszkednek, úgy hogy az irás bennük a legkényelmesebben eszközölhető. Mindennemű könyvkötő-munkák a legcsinosabb kivitelben készíttetnek.

Sopron, Háromházszer 3 (a városház mellett).